

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Klacht	:	RKZ 21.07
Instelling	:	Zuyderland GGZ
Wet	:	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
Datum binnenkomst klacht	:	14 mei 2021
Datum hoorzitting	:	20 mei 2021
Datum beslissing	:	25 mei 2021

De Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg heeft zich beraden over de klacht van klager aan wie ten tijde van de klacht op grond van een zorgmachtiging verplichte zorg werd verleend door Zuyderland. De klacht heeft betrekking op het besluit tot inzet van verplichte zorg in de vorm depotmedicatie dat is genomen door de zorgverantwoordelijke, X psychiater, en verder te noemen verweerder.

1 PROCEDURE

De klachtencommissie heeft op 14 mei 2021 het klachtenformulier met schorsingsverzoek, gedateerd op dezelfde datum, van klager ontvangen. De klachtencommissie heeft geoordeeld dat in verband met het geplande depot d.d. 27 mei a.s. er geen belang is bij een inhoudelijke beoordeling van het schorsingsverzoek. Derhalve heeft de klachtencommissie een spoedige zitting ingepland. Verweerder heeft op 18 mei 2021 een verweerschrift ingediend. De patiënten vertrouwenspersoon, die klager bij staat, heeft op 19 mei een nadere schriftelijke toelichting ingediend. Deze is niet ontvangen door de klachtencommissie ingevolge een technisch mankement en nagezonden naar de leden. Op 20 mei 2021 heeft een hoorzitting plaatsgevonden via beeldcommunicatie. Bij die gelegenheid hebben beide partijen, ieder voor zich, hun standpunten toegelicht.

1.1 TERMIJN

De klacht betreft een klacht als omschreven in artikel 10:3 Wvggz en deze klacht heeft betrekking op een beslissing waarvan het gevolg nog actueel is, zodat de klachtencommissie gehouden is binnen 2 weken na ontvangst van deze klacht schriftelijk hierover een beslissing te nemen. Deze termijn loopt af op 28 mei 2021.

2 KLACHT

Klager maakt bezwaar tegen een aan hem opgelegde verplichte vorm van zorg in de vorm van het toedienen van depotmedicatie.

3 FEITEN

- Er is een medische verklaring ten behoeve van het verkrijgen van een zorgmachtiging opgesteld op 22 oktober 2020.
- De rechtbank Limburg heeft bij beschikking van 21 april 2021 een zorgmachtiging verleend voor de duur van zes maanden.
- Er is een beslissing tot verlenen verplichte zorg ingevolge art. 8:9 lid 2 en 3 Wvggz gedateerd d.d. 8 mei 2021.
- Door tussenkomst van de geneesheer-directeur is klager schriftelijk in kennis gesteld van die beslissing.

4 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

4.1 STANDPUNT KLAGER

Het standpunt van klager, ondersteund door de patiënten vertrouwenspersoon tijdens de hoorzitting middels de geschreven toelichting door de patiënten vertrouwenspersoon komt, en voor zover relevant voor de beoordeling van de klacht, kort en zakelijk samengevat, neer op het volgende:

Klager wil geen medicatie maar is van mening meer baat te hebben bij de inzet van traumabehandeling. Het depot dat gepland stond op d.d. 14 mei jl. heeft klager geaccepteerd omdat hij graag naar de open afdeling wilde. Klager is daarnaast van mening dat er geen gevaar voor zichzelf of anderen bestaat. Behandelaren komen steeds terug op het psychiatrisch toestandbeeld in de vorm van autisme. Dit is echter al bekend vanaf zijn 8ste levensjaar en klager ondervindt daar geen problemen van. De inzet van medicatie is nergens voor nodig en er is geen goede reden voor te geven.

Klager geeft aan last van bijwerkingen te ondervinden in de vorm van trillen, stijfheid en verkrampde kaken. Klager voelt zich raar en heeft een opgesloten gevoel. Klager heeft zorgen dat de medicatie blijvende schade voor de langere termijn kan geven.

Klager geeft ondersteund door de patiënten vertrouwenspersoon aan dat voor hem niet duidelijk was wie verweer voerde in deze klachtzitting omdat het ingediende verweerschrift niet gedateerd was en naam en functie van de verweerder ontbrak. Eveneens verzoekt de PVP om zorgvuldig te bekijken welke onderliggende stukken ingediend worden als verweer aangezien er onduidelijkheid bestond over het 8:9 Wvggz formulier.

4.2 STANDPUNT VERWEERDER

Het standpunt van verweerder komt, samengevat, neer op het volgende:

Klager is sinds ongeveer 2 jaar uitgebreid bekend binnen de GGZ met suïcidale ideaties en gedragingen. Inmiddels staat vast dat de mate van suïcidaliteit en tevens de ernst van de gedragingen een sterke samenhang heeft met auditieve en akoestische hallucinaties, welke weer samenhangen met trauma's uit het verleden. Deze veroorzaken een dermate grote lijdensdruk waarbij klager suïcide als enige uitweg ziet. De suïcidaliteit is chronische aanwezig en de ernst speelt op naar mate medicatie meer uitgewerkt raakt.

Een ernstige mate van suïcidaliteit staat in het geval van betrokkene in verband met ernstig nadeel, met name voor hemzelf (levensgevaar) maar ook geregeld voor de omgeving (het mobiliseren van politie bij bijvoorbeeld vermissing, dreiging van hoogte te springen).

Verweerder heeft geobserveerd dat depotmedicatie, gestart in een andere instelling, een positief effect heeft op het welzijn en op de gedragingen van betrokkene. Indien medicatie uitwerkt komen destructieve gedragingen terug. Sinds het laatste depot, waarbij voor een hogere dosering van 75mg haldol is gekozen omwille van de korte werkingsduur van 50mg, is het verzet gegroeid.

Verweerder merkt dat wanneer klager zijn depot medicatie wel gehad heeft er meer rust is in de aanwezigheid op de afdeling en er groeiend contact-name is.

Klager wil zelf traumabehandeling zonder medicatie. De betrokken klinisch psycholoog i.o. geeft aan dat traumabehandeling alleen kan plaatsvinden binnen een voldoende veilige en constructieve behandelrelatie. Terugkijkend op de afgelopen twee jaar, in de verschillende settingen waarin klager in zorg is geweest, is het niet gelukt deze behandelrelatie vorm te geven. Recent, sinds verblijf andere instelling en start depot medicatie aldaar, werd geobserveerd en geobserveerd dat klager minder last heeft van imperatieve akoestische hallucinaties wat indirect ook zorgt voor een (tijdelijk) betere samenwerking en minder (ernstige) suïcidale gedragingen. Daarbij het besef en de uitspraak van klager zelf dat medicatie hem helpt, dat gedwongen worden hem helpt, maakte dat de zorgverantwoordelijke besloten heeft de depot medicatie te continueren binnen het kader van verplichte zorg.

5 OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

De klacht met betrekking tot de verplichte medicatie is gebaseerd op artikel 10:3 Wvggz. De klachtencommissie is bevoegd van de klacht kennis te nemen en klager is ontvankelijk in zijn klacht.

Klager heeft van zijn wettelijke bevoegdheid gebruik gemaakt om op grond van artikel 10:3 Wvggz een klacht in te dienen met betrekking tot de beslissing van verweerder inzake het starten van verplichte zorg met depotmedicatie. Derhalve zal de klachtencommissie zich moeten uitspreken over deze klacht en dient zij de beslissing van verweerder aan de wettelijke criteria te toetsen.

FORMELE TOETSING

Op grond van artikel 8:9 lid 2 Wvggz stelt de zorgverantwoordelijke de beslissing op schrift, voorziet de beslissing van een schriftelijke motivering en stelt de geneesheer-directeur op de hoogte van de beslissing. De geneesheer-directeur geeft conform het 3e lid van artikel 8:9 Wvggz aan betrokkene, en de advocaat een afschrift van de beslissing en stelt hen schriftelijk in kennis van de klachtwaardigheid van de beslissing en de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon. De beslissing verlenen verplichte zorg van 22 april 2021 is blijkens de stukken met de kennisgeving van de geneesheer-directeur aan klager uitgereikt en verzonden aan de advocaat. Aan dit wettelijk vereiste is aldus voldaan.

Ingevolge artikel 8:9 lid 4 Wvggz dient de zorgverantwoordelijke schriftelijk vast te leggen of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn belangen in staat is. Uit de overgelegde stukken is gebleken dat de zorgverantwoordelijke dit schriftelijk heeft vastgelegd in de beslissing tot verlenen van verplichte zorg. Hieruit blijkt dat ook aan deze wettelijke bepaling is voldaan.

Ten aanzien van de door klager aangevochten beslissing van de zorgverantwoordelijke tot gedwongen medicatie overweegt de klachtencommissie meer inhoudelijk voorts als volgt.

5.1 TOETSING AAN ERNSTIG NADEEL CRITERIUM

Klager stelt dat er geen sprake is van ernstig nadeel in de zin van de Wvggz. Naar zijn mening is medicatie niet noodzakelijk om zijn psychiatrisch toestandbeeld te verbeteren en te stabiliseren. Klager zou meer gebaat zijn bij traumabehandeling. Daarnaast geeft klager aan dat er geen sprake is van een psychiatrisch toestandbeeld

De klachtencommissie acht deze enkele stelling van klager tegenover de gemotiveerde betwisting door verweerder, zoals hierboven weergegeven, niet aannemelijk. Uit hetgeen is vermeld in de beschikking van de rechtbank Limburg, de medische verklaring, alsmede gelet op de toelichting van de verweerder tijdens de hoorzitting, is naar het oordeel van de klachtencommissie genoegzaam gebleken dat er wel degelijk sprake is van een geestelijke stoornis die leidt tot een ernstig nadeel voor klager.

Het is de klachtencommissie genoegzaam gebleken uit de overlegde stukken en de ter zitting toegelichte argumentatie dat er bij klager is sprake is van ernstig destructief suïcidaal gedrag voortkomend uit het psychiatrisch toestandbeeld waarbij ernstig nadeel voor klager zelf bestaat. Bij uitwerking van de medicatie is door verweerder geobjectiveerd dat de destructieve gedachten toenemen en er sprake is van levensgevaar.

Naar het oordeel van de klachtencommissie heeft verweerder, zoals hiervoor overwogen, niet alleen aannemelijk gemaakt dat er een risico bestaat dat klager zichzelf ernstig nadeel berokkent, maar ook dat dit ernstig nadeel een rechtstreeks gevolg is van klagers geestesstoornis. Tegenover de ontkenning van klager heeft verweerder ter onderbouwing van zijn standpunt voldoende argumenten naar voren gebracht. Op grond daarvan onderschrijft de klachtencommissie de beslissing van verweerder, dat inzet van medicatie in deze gegeven situatie noodzakelijk is.

Voorts dient de inzet van medicatie te voldoen aan de eisen van effectiviteit, proportionaliteit, subsidiariteit en veiligheid en dient de procedure met de benodigde zorgvuldigheid te zijn gewaarborgd.

5.2 TOETSING AAN EFFECTIVITEITSCRITERIUM

Regionale Klachtencommissie Wvggz Limburg

Het voornaamste doel van de inzet van medicatie is het stabiliseren van het toestandbeeld van klager, zodat er gestart kan worden met traumabehandeling vanuit een veilig kader en er uiteindelijk toegewerkt kan worden naar een ambulante woonplek.

Verweerder heeft betoogd dat medicatie effectief is omdat dit het toestandbeeld stabiliseert en dat daarmee behandelperspectief van klager wordt gewaarborgd.

De klachtencommissie is met verweerder van oordeel dat de inzet van de verplichte zorg effectief is. De medicatie wordt doelgericht ingezet en er is middels een second opinion (verblijf andere instelling) geobjectiverend dat de medicatie effectief is in doorbreking van het toestandbeeld.

De klachtencommissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de verplichte zorg in de vorm van het toedienen van medicatie aan de eis van effectiviteit beantwoordt.

5.3 TOETSING AAN PROPORTIONALITEITSCRITERIUM

Zoals hiervoor weergegeven is er in casu sprake van een zodanig ernstig psychiatrisch toestandbeeld en daarmee gepaard gaande levensgevaar door suicidaliteit en destructieve gedragingen van klager, zodat ingrijpen door middel van gedwongen medicatie geboden is. De klachtencommissie acht het op basis van hetgeen naar voren is gebracht aannemelijk dat, wanneer medicatie niet gecontinueerd wordt, het psychiatrisch toestandbeeld zal verslechteren en klager niet vanuit een veilig kader kan starten met traumabehandeling en kan toewerken naar een ambulante woonplek.

Op grond van het hieraan voorafgaande concludeert de commissie dat de verplichte zorg in de vorm van het toedienen van medicatie voldoet aan de eis van proportionaliteit.

5.4 TOETSING AAN SUBSIDIARITEITSCRITERIUM

Bij het toepassen van verplichte zorg in de vorm van medicatie dient, indien en voor zover mogelijk, het voor de klager minst ingrijpende middel te worden toegepast.

Verweerder heeft aangegeven dat er een overplaatsing heeft plaatsgevonden naar een andere instelling om de behandelrelatie die er niet was mogelijk te herstellen. Er was op dat moment geen perspectief op verbetering van destructieve gedragingen en de onderliggende lijdensdruk. De consultatie periode aldaar heeft er eveneens voor gezorgd dat er geobjectiverend is dat het depot met het middel Haldol zoals nu is in gezet in de depot vorm ervoor zorgt dat het psychiatrisch toestandbeeld van klager stabiliseert. Op het moment van de werking van de medicatie is klager meer in contact en zijn er minder destructieve gedachten aanwezig.

De klachtencommissie is van oordeel dat daarmee aan het subsidiariteitsvereiste is voldaan.

5.5 TOETSING AAN VEILIGHEIDSCRITERIUM

De klachtencommissie concludeert, zoals ook overwogen onder de punten 5.1 tot en met 5.4, dat bij verweerder steeds de veiligheid van klager voorop staat en dat hij steeds vanuit dat perspectief heeft gehandeld.

Daarmee is, naar het oordeel van de commissie, genoegzaam voldaan aan het veiligheidsvereiste.

De klachtencommissie komt op grond van hetgeen is overwogen tot het oordeel dat aan alle wettelijke vereisten is voldaan. Dit heeft tot gevolg dat de klacht ongegrond wordt verklaard. Hierbij merkt de klachtencommissie volledigheidshalve op dat dit betekent dat de verplichte zorg in de vorm van medicatie ten uitvoer kan worden gebracht. In welke vorm, oraal of depot medicatie, is in overleg met klager, ter inschatting aan de zorgverantwoordelijke.

6 SCHORSING

Klager heeft op 14 mei 2021 de klacht over de inzet van verplichte zorg in de vorm van medicatie ingediend en daarnaast de klachtencommissie verzocht de beslissing van de zorgverantwoordelijke ten aanzien van de medicatie te schorsen, totdat de klachtencommissie uitspraak heeft gedaan. De klachtencommissie maakte uit het klaagschrift op dat klager 14 mei 2021 depot medicatie heeft gehad en de volgende toediening gepland staat op 27 mei 2021. De klachtencommissie is op grond van deze veronderstelling van oordeel dat er geen belang was bij inhoudelijke beoordeling van het schorsingsverzoek gelet op de planning van de hoorzitting op 20 mei 2021 en de toezegging voor de volgende toediening haar beslissing te doen toekomen aan klager en verweerder.

7 BESLISSING

De klachtencommissie:

- verklaart de klacht ongegrond.

8 BEROEP

De klacht is gebaseerd op artikel 10:3 Wvggz en ongegrond verklaard. Dit brengt mede dat betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift beroep kan instellen tegen de onderhavige uitspraak van de klachtencommissie bij de Rechtbank Limburg (artikel 10:7 lid 1 Wvggz). De termijn voor het indienen van een verzoek bedraagt zes weken, ingaande op de dag na die waarop de klachtencommissie uiterlijk had moeten beslissen dan wel ingaande op de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan klager bekend is gemaakt (artikel 10:7 lid 2 Wvggz).